

Περιεχόμενα

Συγχώνευση ολλανδικών κρατικών επενδυτικών φορέων

σελ.
1

Αποεπενδύσεις χημικών βιομηχανιών στην Ολλανδία

σελ.
2

Η Ολλανδία, η Ευρώπη και ο Παγκόσμιος Νότος σε μια μεταβαλλόμενη παγκόσμια τάξη

σελ.
3

Μετατροπή πρώην εργοστασίου αυτοκινήτων σε στρατιωτικό εργοστάσιο

σελ.
4

Εξάρτηση Ολλανδίας από Κίνα για οκτώ κρίσιμες πρώτες ύλες

σελ.
4

Επενδύσεις € 200 εκατ. σε Τεχνητή Νοημοσύνη στην Ολλανδία

σελ.
5

Πραγματοποίηση εκδήλωσης Oracando για την προώθηση πορτοκαλιών και αβοκάντο

σελ.
6

Προώθηση μέτρων για την υποστήριξη κατασκευής νέων υπεράκτιων αιολικών πάρκων στην Ολλανδία

σελ.
7

Επενδυτική δραστηριότητα της ολλανδικής ζυθοποιίας "Heineken"

σελ.
8

Ακύρωση επενδυτικών σχεδίων στην Ολλανδία

σελ.
8

Πραγματοποίηση εκδήλωσης "Greek Tourism Workshop" στη Χάγη

σελ.
9

Συγχώνευση ολλανδικών κρατικών επενδυτικών φορέων

Ανακοινώθηκε από την υπηρεσιακή κυβέρνηση της Ολλανδίας η συγχώνευση των δύο κρατικών επενδυτικών φορέων της χώρας, Invest NL και Invest International, και η δημιουργία ενός νέου δημόσιου φορέα επενδύσεων με την επωνυμία **Εθνικός Αναπτυξιακός Οργανισμός/National Promotional Institution-NPI**.

Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, ο καινούργιος Αναπτυξιακός Οργανισμός θα μπορεί να συνδυάζει δημόσια κεφάλαια και τεχνογνωσία με διεθνή χρηματοοικονομικά δίκτυα και εργαλεία, καθιστώντας τις δημόσιες επενδύσεις και τις διεθνείς συνεργασίες περισσότερο αποτελεσματικές, προωθώντας την καινοτομία και την ανάπτυξη, βελτιώνοντας την πρόσβαση των ολλανδικών επιχειρήσεων σε ποιτικές πηγές χρηματοδότησης και ενισχύοντας την ανθεκτικότητα της ολλανδικής οικονομίας.

Για τις ολλανδικές επιχειρήσεις αυτή η συγχώνευση σημαίνει τη δημιουργία ενός Αναπτυξιακού Οργανισμού με περισσότερες επιλογές χρηματοδότησης, που κυμαίνονται από επιχειρηματικά κεφάλαια έως μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση, σε όλα τα στάδια

ανάπτυξης, τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο. Εδώ θα πρέπει να επισημανθεί ότι η κύρια δραστηριότητα της Invest-NL (<https://www.invest-nl.nl/>), ιδρυθείσα το 2020, είναι η προσέλκυση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων-ΑΞΕ στην Ολλανδία και η υποστήριξη καινοτόμων νεοφυών επιχειρήσεων.

Η Invest International (<https://investinternational.nl/>), η οποία ιδρύθηκε το 2021, στοχεύει στην υποστήριξη των ολλανδικών επενδύσεων στο εξωτερικό και στη χρηματοδότηση των εξαγωγικών προγραμμάτων με αναπτυξιακό αντίκτυπο στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Όπως ανακοινώθηκε, οι δύο εν ενεργεία φορείς θα συνεργάζονται, όπου αυτό είναι εφικτό από το 2026, ενώ μέχρι την πλήρη συγχώνευσή τους, που έχει προγραμματιστεί για την 1.1.2028, θα παραμείνουν ανεξάρτητοι οργανισμοί, εν αναμονή και της κοινοβουλευτικής έγκρισης και της συμμόρφωσης με τους ευρωπαϊκούς Κανονισμούς (σημειώνεται ότι η υπηρεσιακή κυβέρνηση μεταβατικού χαρακτήρα είναι κυβέρνηση μειοψηφίας δύο κοιμμάτων με 32 έδρες στην Ολλανδική Βουλή έναντι συνόλου 150, με τις γενικές εκλογές να έχουν οριστεί για τις

29.10.2025.

Εν τω μεταξύ, για να συνεχιστεί η λειτουργία της Invest International, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη διάθεση € 250 εκατ. από τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς της Invest-NL: € 150 εκατ. για το 2026 και € 100 εκατ. για το 2027. Επιπλέον, βρίσκονται σε εξέλιξη προετοιμασίες για την εξασφάλιση πρόσβασης σε εγχώριες και διεθνείς κεφαλαιαγορές, με την υποστήριξη κρατικών εγγυήσεων, δίνοντας στον νέο Αναπτυξιακό Οργανισμό-NPI ικανά περιθώρια διεύρυνσης των δράσών του, ανεξάρτητα από την επικείμενη συγχώνευση. Επίσης γίνεται αξιολόγηση και άλλων διαθέσιμων χρηματοοικονομικών πόρων, που ενδεχομένως θα χρειαστούν η Invest International και η Invest-NL, για να καλύψουν μελλοντικές χρηματοδοτικές τους ανάγκες (επί του παρόντος και οι δύο οργανισμοί έχουν πρόσβαση σε συνολική χρηματοδότηση ύψους € 4 δισ.).

Σε δηλώσεις της η κα Melanie Maas Geesteranus, Δ/νουςα Σύμβουλος της Invest International ανέφερε ότι με τη συγχώνευση θα δημιουργηθεί ένας ισχυρός Οργανισμός που θα συνδράμει τις ολλανδικές επιχειρήσεις να επεκταθούν διεθνώς με ταυτόχρονη συμβολή στη βιώσιμη παγκόσμια ανάπτυξη. Σημείωσε επίσης ότι συνδυάζοντας την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα και τις συνέργειες, ο νέος Οργανισμός θα συμπράττει με επιχειρήσεις, κυβερνήσεις και επενδυτές για τη χρηματοδότηση πρωτοβουλιών που συμβάλλουν στους Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals-SDGs), βοηθώντας στη δημιουργία βιώσιμων αγορών για το μέλλον.

Από πλευράς του ο κ. Rinke Zonneveld, Δ/νων Σύμβουλος της Invest-NL τόνισε ότι ο νέος Οργανισμός θα καταστεί βασικός παράγοντας για την επιτάχυνση αναπτυξιακών πολιτικών, όπως η ενεργειακή μετάβαση, η ψηφιοποίηση και η κυκλική οικονομία, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της στρατηγικής αυτονομίας, της ικανότητας καινοτομίας, των διεθνών εμπορικών σχέσεων και στη βελτίωση πρόσβασης σε χρηματοδοτικές πηγές.

Ο υπηρεσιακός Υπουργός Οικονομικών κ. Eelco Heinen ανέφερε ότι η ίδρυση ενός νέου ισχυρού δημόσιου Αναπτυξιακού Οργανισμού, που θα μπορεί να ανταγωνιστεί τους αντίστοιχους της Γερμανίας, Γαλλίας και Δανίας, αποτελούσε μακροχρόνιο αίτημα της ολλανδικής επιχειρηματικής κοινότητας, λαμβάνοντας υπ' όψιν την ανάγκη επάρκειας χρηματοδότησης, σε τομείς εντάσεως κεφαλαίου, προκειμένου οι ολλανδικές επιχειρήσεις να διαθέτουν επαρκή πρόσβαση σε κεφάλαια και αποτροπή μεταφοράς των δραστηριοτήτων τους στο εξωτερικό. Η συγχώνευση, όπως τόνισε, δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για την ίδρυση ενός μεγαλύτερου, ολοκληρωμένου και πιο αποφασιστικού χρηματοπιστωτικού φορέα.

Αποεπενδύσεις χημικών βιομηχανιών στην Ολλανδία

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία παύσης λειτουργίας του εργοστασίου της χημικής βιομηχανίας LyondeBasell, στη περιοχή Maasvlakte. Όπως δήλωσε ο κ. Ronald van Klaveren, Αντιπρόεδρος της εταιρείας (Vice-President of Global Chemical Sales & Sustainability), παρά το γεγονός ότι το εργοστάσιο θεωρούνταν σχετικά νέο και είχαν γίνει πρόσφατα σημαντικές επενδύσεις ανακαίνισής του, ύψους € 250 εκατ., για τη μείωση των εκπομπών CO₂, καθιστώντας την εργοστασιακή μονάδα ως μία από τις αποδοτικότερες εγκαταστάσεις του είδους της, εν τούτοις η οικονομική βιωσιμότητά της έγινε πρακτικά ανέφικτη λόγω του αθέμιτου κινέζικου ανταγωνισμού (dubbing).

Το εργοστάσιο, το οποίο κατασκεύαζε οξείδιο του προπυλενίου (που χρησιμοποιείται για την παραγωγή αφρού για γεμίσματα στρωμάτων και καθισμάτων αυτοκινήτου), είναι ένα από τα πολλά χημικά εργοστάσια που σταμάτησαν, την τρέχουσα χρονική περίοδο, την παραγωγή τους στην Ολλανδία, δημιουργώντας έντονη ανησυχία για το μέλλον του κλάδου στη χώρα.

Οι εργοστασιακές μονάδες που έκλεισαν ή ανέστειλαν τη λειτουργία τους, στην περιοχή του Ρότερνταμ, περιλαμβάνουν επίσης:

- την αναστολή λειτουργίας της χημικής μονάδας της ταϊλανδέζικης εταιρείας Indorama (PET/PTA για μπουκάλια αναψυκτικών)
- την παύση λειτουργίας του εργοστασίου της αμερικανικής εταιρείας Tronox (διοξείδιο του τιτανίου για τις βιομηχανίες χρωμάτων, πλαστικών και χαρτιού)
- το κλείσιμο του εργοστασίου της αμερικανικής Westlake (συνθετικές ρητίνες)
- την αναστολή λειτουργίας του εργοστασίου της αμερικανικής εταιρείας Vynova (παραγωγή PVC), στην περιοχή Geleen
- το κλείσιμο ενός εκ των τριών εργοστασίων πυρόλυσης νάφθας, στην περιοχή Limburg, της σαουδαραβικής εταιρείας Sabic
- το κλείσιμο του εργοστασίου πυρόλυσης νάφθας της αμερικανικής εταιρείας Dow, στην περιοχή Terneuzen
- την ακύρωση κατασκευής ενός νέου εργοστασίου της Mitsubishi, στην περιοχή Botlek, το οποίο επρόκειτο να παράγει την πρώτη ύλη MXDA για εποξειδικές επιστρώσεις.

Ο κ. van Klaveren απέδωσε τις δυσμενείς εξελίξεις στον κλάδο, στην τεράστια αύξηση του ενεργειακού κόστους στην Ολλανδία, λόγω του πολέμου στην Ουκρανία, αφού η ροή φθηνού ρωσικού φυσικού αερίου διακόπηκε και οι χημικές εταιρείες εξαρτώνται πλέον από πολύ πιο ακριβό LNG από τις ΗΠΑ και το Κατάρ. Σε συνδυασμό δε με την επιβολή εθνικού φόρου επί των εκπομπών CO₂ και την απροσδόκητα μεγάλη εισροή φθηνών χημικών προϊόντων από την Κίνα, όπου υπάρχει τεράστια πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, συνετέλεσαν στο κλείσιμο σημαντικού αριθμού χημικών εργοστασίων στην Ολλανδία.

Από πλευράς της, η κα Manon Bloemer, Γεν. Δ/ντρια του Συνδέσμου Ολλανδικών Χημικών Βιομηχανιών-VNCI (The Royal Association of the Dutch Chemical Industry/De Koninklijke Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie-VNCI, <https://www.vnci.nl/>), επισήμανε ότι η χημική βιομηχανία σίγουρα γνώριζε ότι από το 2010, η κινεζική κυβέρνηση είχε θέσει, ως προτεραιότητα, την αυτάρκεια της χώρας σε χημικά προϊόντα στα πενταετή σχέδιά της. Η Κίνα, σημείωσε η κα Bloemer, πρώτα δημιούργησε μια μεγάλη παραγωγική ικανότητα πετροχημικών, ακολουθούμενη από επενδύσεις σε μεγάλα χημικά συγκροτήματα, για την περαιτέρω επεξεργασία βασικών χημικών ουσιών σε χημικά προϊόντα. Παρ' όλα αυτά, αποτέλεσε μεγάλη έκπληξη όταν, μετά την πανδημία του κορωνοϊού, μεγάλες ποσότητες ημιτελών χημικών προϊόντων και άλλων προϊόντων κατέκλυσαν την Ευρώπη.

Η κα Bloemer τόνισε επίσης ότι πριν από την κρίση του κορωνοϊού, η αυτάρκεια ήταν δύσκολο να επιτευχθεί επειδή οι κινεζικές εταιρείες δεν ήταν σε θέση να καλύψουν όλους τους κρίκους της παραγωγικής αλυσίδας. Αλλά κατά τη διάρκεια των ετών της πανδημίας κατάφεραν να το επιτύχουν και όταν η εγχώρια ζήτηση στην Κίνα παρουσίασε στασιμότητα, άρχισε μαζικά η προώθηση των εξαγωγών. Υπογράμμισε επίσης την αύξηση του αριθμού των καταγγελιών από ευρωπαϊκές χημικές εταιρείες προς την Ε.Ε., τα τελευταία δύο χρόνια, σχετικά με πρακτικές αθέμιτου

ανταγωνισμού (dubbing) από πλευράς κινεζικών επιχειρήσεων. Από μία ή δύο σε ετήσια βάση, το 2024 έγιναν δέκα, ενώ το α' εξάμηνο του 2025 έχουν ήδη γίνει έξι καταγγελίες.

Ο κλαδικός οικονομολόγος κ. Edse Dantuma, της ολλανδικής τράπεζας ING, επικαλούμενος ανεξάρτητες μελέτες, επισήμανε ότι το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στην Ολλανδία ήταν από 15% έως 66% υψηλότερο συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, μέχρι που η ολλανδική κυβέρνηση έλαβε μέτρα στο Εαρινό Μνημόνιο (Spring Memorandum), αναστέλλοντας προσωρινά τον φόρο επί των εκπομπών CO₂ και επανεργοποιώντας ένα σύστημα αποζημιώσεων για το έμμεσο κόστος ενέργειας έως το 2028. Ωστόσο, το κόστος ενέργειας παραμένει σημαντικότερα υψηλό, αφού οι τιμές του φυσικού αερίου είναι υψηλότερες από ό,τι στην Κίνα, η οποία εξακολουθεί να αγοράζει ρωσικό φυσικό αέριο, και στις ΗΠΑ, όπου διαθέτει σχιστολιθικό φυσικό αέριο (shale gas).

Επιπλέον προβληματισμούς προκαλεί η επιβολή εισαγωγικών δασμών από πλευράς ΗΠΑ, που έχουν τόσο άμεσο όσο κυρίως έμμεσο αντίκτυπο, ειδικότερα όταν οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες πλήττονται σοβαρά από αυτούς τους δασμούς, και αυτό με τη σειρά του επηρεάζει τις παραγγελίες τους από τις ολλανδικές χημικές εταιρείες.

Ο κ. Dantuma σημειώνει ότι υφίσταται στενή διασύνδεση και δικτύωση πολλών χημικών εργοστασίων, με αλληλοπρομήθεια βασικών χημικών και υπολειμμάτων

κών υλικών καθώς και μεταφορά ενέργειας μέσω αγωγών. Στο τρίγωνο μεταξύ Ρότερνταμ, Αμβέρσας, Ρήνου και Ρουρ (Antwerp, Rotterdam, Rhine, Ruhr Area -ARRRA), φιλοξενείται το μεγαλύτερο πετροχημικό σύμπλεγμα της Ευρώπης, αντιπροσωπεύοντας το 40% της πετροχημικής παραγωγής στην Ευρώπη. Υφίσταται λοιπόν ένας αυξανόμενος υπαρκτός κίνδυνος δημιουργίας φαινομένου ντόμινο (domino effect), όπου η σταδιακή μείωση των χημικών εργοστασίων θα συμπαρασύρει και άλλους ισχυρούς βιομηχανικούς κλάδους.

Αποεπενδύσεις χημικών βιομηχανιών στην Ολλανδία

Σχετικά με την πρωτοβουλία της Ε. Επιτροπής να παρουσιάσει πρόσφατα ένα “Σχέδιο Δράσης για τη Χημική Βιομηχανία” (Chemical Industry Action Plan) για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής χημικής βιομηχανίας, η κα Bloemer, θεωρεί καλές μεν τις προθέσεις, αλλά ελάχιστα τα υλοποιήσιμα προγράμματα. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι χημικές εταιρείες και οι εθνικοί και ευρωπαϊκοί κλαδικοί Σύνδεσμοι, όπως ανέφερε, θα συνεχίσουν να επιμένουν στην αποζημίωση για το υψηλό ενεργειακό κόστος, στην μείωση των κανονιστικών ρυθμίσεων, στη χαλάρωση των απαιτήσεων αδειοδότησης καθώς και στην μεγαλύτερη προστασία έναντι των ξένων ανταγωνιστών, πιθανώς και με την εφαρμογή προωθητικής πολιτικής “Αγοράστε Ευρωπαϊκά/Buy European”.

Από πλευράς του ο κ. Dantuma υποστηρίζει ότι ίσως, ένα βήμα παραπέρα, θα ήταν οι περιορισμοί ή η επιβολή δασμών στις εισαγωγές εάν τα προϊόντα από άλλες χώρες δεν πληρούν τις απαιτήσεις βιωσιμότητας και περιβάλλοντος που ισχύουν στα κ-μ της Ε.Ε. Εάν οι ευρωπαϊκές χημικές εταιρείες πρέπει να πληρούν κάθε είδους απαιτήσεις βιωσιμότητας και περιβάλλοντος, αντίστοιχα θα πρέπει να συμμορφώνονται και τα εισαγόμενα προϊόντα με αυτές τις απαιτήσεις, αφού δεν θα έχει νόημα η επιβολή κανόνων μειωμένων εκπομπών CO2 όταν ταυτόχρονα εισάγονται προϊόντα από την Ασία ή τη Μέση Ανατολή, όπου η ενέργεια εξακολουθεί να παράγεται από άνθρακα. Καταλήγοντας, σημειώνει ότι η ραγδαία άνοδος των αμυντικών εξοπλισμών αναμένεται να δώσει ώθηση σε περισσότερες επενδύσεις στην ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία. Εν τούτοις, οι εθνικές ένοπλες δυνάμεις, που αγοράζουν στρατιωτικό εξοπλισμό, δεν θα πρέπει μόνο να εξετάζουν πού συναρμολογούνται τα τελικά προϊόντα, αλλά και από πού προέρχονται τα εξαρτήματα και τα ενδιάμεσα υλικά, προκειμένου να αντιμετωπιστούν φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού και κρυφών κρατικών επιδοτήσεων, κυρίως κινεζικών χημικών βιομηχανιών.

Η Ολλανδία, η Ευρώπη και ο Παγκόσμιος Νότος σε μια μεταβαλλόμενη παγκόσμια τάξη

Δόθηκε στη δημοσιότητα, στις 10.9.2025, η Έκθεση με αγγλικό τίτλο “The Netherlands, Europe and the Global South in a changing world order/H Ολλανδία, η Ευρώπη και ο Παγκόσμιος Νότος σε μια μεταβαλλόμενη παγκόσμια τάξη”, που επιμελήθηκε και συνέταξε το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Διεθνών Υποθέσεων/Advisory Council on International Affairs (Adviesraad Internationale Vraagstukken-AIV), που είναι το συμβουλευτικό όργανο της ολλανδικής Κυβέρνησης και του Κοινοβουλίου για θέματα εξωτερικής πολιτικής.

Από την εβδομήντα σελίδων Έκθεση (στα αγγλικά), το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο-AIV, αναφέρει τα ακόλουθα:

- ζητά ανανέωση της συνεργασίας με τις χώρες του Παγκόσμιου Νότου, επισημαίνοντας την αυξανόμενη βαρύτητα αυτών των χωρών στην παγκόσμια ανάπτυξη. Οι χώρες του Παγκόσμιου Νότου, συμπεριλαμβανομένων της Ινδίας, της Ινδονησίας, της Βραζιλίας και της Νιγηρίας, αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη επιρροή στην παγκόσμια οικονομία και στη διεθνή διαδικασία λήψης αποφάσεων

- προτρέπει την Ολλανδία και την Ε.Ε. να ενισχύσουν τους δεσμούς τους με αυτές τις χώρες, προκειμένου να αποφύγουν να παραγκωνιστούν, καθώς η επιρροή της Κίνας και της Ρωσίας στις χώρες του Παγκόσμιου Νότου αυξάνεται ραγδαία

- επισημαίνει ταυτόχρονα, καθώς οι Ηνωμένες Πολιτείες αποσύρονται σταδιακά από τις διεθνείς συνθήκες, ότι υπάρχει ορατός κίνδυνος η Ολλανδία και η Ε.Ε. να παγιωθούν μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ, για αυτόν τον λόγο, θα πρέπει να ενισχύσουν τη θέση τους μέσω στενότερης συνεργασίας με τον Παγκόσμιο Νότο

- υποστηρίζει ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να αποφύγει την εφαρμογή διπλών μέτρων και σταθμών (π.χ. Γάζα και Ουκρανία) και να υποστηρίξει πολυμερείς μεταρρυθμίσεις

- τονίζει ότι οι συνεργασίες με τις χώρες του Νότου πρέπει να βασίζονται στον σεβασμό, στις επενδύσεις, στη διπλωματία και στις πολιτιστικές ανταλλαγές, καθώς και σε μια πιο δίκαιη εκπροσώ-

πηση στα διεθνή fora.

Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Διεθνών Υποθέσεων-AIV προβαίνει επίσης και στις εξής συστάσεις, μεταξύ άλλων, προς την ολλανδική κυβέρνηση:

- επένδυση σε διπλωματικές αποστολές και ενίσχυση των διεθνών σχέσεων με επιλεγμένους εταίρους στο Νότο

- μεταρρύθμιση των διεθνών θεσμών και ενίσχυση του πολυμερούς συστήματος

- επένδυση σε ακαδημαϊκές και πολιτιστικές ανταλλαγές για την εμβάθυνση των σχέσεων και τον καλύτερο εντοπισμό τάσεων, ευκαιριών και κινδύνων

- ανάπτυξη καινοτόμων μορφών συνεργασίας για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων.

Σύμφωνα με εγχώριους αναλυτές, η Έκθεση του AIV επιδιώκει, μέσω ανεξάρτητων και προσεκτικά αιτιολογημένων συστάσεων, να αναλύσει και να ερμηνεύσει τις τρέχουσες διεθνείς εξελίξεις, να διατυπώσει προτάσεις για την ολλανδική εξωτερική πολιτική και, ως εκ τούτου, να συμβάλει στον πολιτικό και κοινωνικό διάλογο για τα διεθνή ζητήματα. Για περαιτέρω πληροφορίες η Έκθεση είναι διαθέσιμη στον ακόλουθο υπερσύνδεσμο (link):

<https://www.adviesraadinternationalevraagstukken.nl/site/binaries/site-content/collections/documents/2025/09/10/nederland-europa-en-het-mondiale-zuiden/aiv-the-netherlands-europe-and-the-global-south-10sep2025.pdf>

Μετατροπή πρώην εργοστασίου αυτοκινήτων σε στρατιωτικό εργοστάσιο

Ανακοινώθηκε, στις 6 Οκτωβρίου από τον υπηρεσιακό Υπουργό Άμυνα της Ολλανδίας, κ. Ruben Brekelmans, η επίτευξη συμφωνίας, με εταιρείες του αμυντικού τομέα, για την μερική μετατροπή του πρώην εργοστασίου αυτοκινήτων της Nedcar, θυγατρική του Ομίλου VDL Groep, στην πόλη Born (200 χλμ ΝΑ της Χάγης), σε στρατιωτικό εργοστάσιο παραγωγής.

Η συμφωνία έγινε με τρεις νεοφυείς εταιρείες οι οποίες υπέγραψαν συμβόλαιο μίσθωσης των εγκαταστάσεων δεκαετούς διάρκειας, για να ξεκινήσουν παραγωγή στο πρώην εργοστάσιο αυτοκινήτων. Οι εταιρείες αυτές είναι: η κατασκευάστρια μη επανδρωμένων αεροσκαφών DeltaQuad, με έδρα το Άμστερνταμ, η κατασκευάστρια συσσωρευτών Tulip Tech με έδρα την πόλη Den Bosch (100 χλμ ΝΑ της Χάγης) και η εσθονική εταιρεία Milrem Robotics, η οποία παράγει μη επανδρωμένα τεθωρακισμένα οχήματα. Το εν λόγω εργοστάσιο της Nedcar διαθέτει μακρά ιστορία

στην παραγωγή αυτοκινήτων, η οποία ξεκινά το 1967. Στο παρελθόν χρησιμοποιούνταν για την συναρμολόγηση οχημάτων για γνωστές αυτοκινητοβιομηχανίες, όπως η BMW, η Mitsubishi και η Volvo (με ετήσια παραγωγή 240.000 οχημάτων). Ωστόσο, η λειτουργία του αναστάλη τον Φεβρουάριο του 2024, όταν η BMW έληξε τη μεταξύ τους σύμβαση, γεγονός που οδήγησε στην απώλεια άνω των 4 χιλ. θέσεων εργασίας. Εκτοτε το εργοστάσιο ήταν ανενεργό με τον Όμιλο VDL Groep να αναζητά νέους πελάτες/χρήστες των εγκαταστάσεων.

Ο κ. Brekelmans δήλωσε ότι το εργοστάσιο αυτό προορίζεται να αποτελέσει τη “ναυαρχίδα” της ολλανδικής αμυντικής βιομηχανίας, ενώ αναμένεται να ακολουθήσουν και άλλες παρόμοιες κινήσεις από ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, αφού το Υπουργείο Άμυνας έχει συνολικά μισθώσει 450.000 τ.μ. των εγκαταστάσεων του εργοστασίου (σε σύνολο 1,5 εκατ. τ.μ.). Επισήμανε ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία δημιούργησε νέες προοπτικές, κάνοντας επιτακτική τη σημαντική αύξηση των αμυντικών δαπανών, καθιστώντας σαφές ότι οι ολλανδικές, τεχνολογικά προηγμένες, νεοφυείς επιχειρήσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από αυτή την εξέλιξη.

Επί του παρόντος, από τις τρεις εταιρείες μόνο η Tulip Tech έχει ξεκινήσει παραγωγή. Η εταιρεία εξειδικεύεται στην κατασκευή συστοιχίων συσσωρευτών, οι οποίες αυξάνουν τον χρόνο πτήσης των μη επανδρωμένων αεροσκαφών από 30% έως και 100%. Η νεοφυής επιχείρηση στοχεύει, μέσα στους επόμενους δεκαοκτώ μήνες, να αυξήσει σημαντικά την παραγωγή της από περισσότερες από 100.000 μονάδες φέτος, σε ετήσια παραγωγή που θα αγγίζει το έναμιση εκατομμύριο συστοιχίες. Η κατασκευάστρια εταιρεία μη επανδρωμένων αεροσκαφών DeltaQuad βρίσκεται επίσης στη διαδικασία έναρξης παραγωγής στο εργοστάσιο στο Born. Όπως υπογράμμισε ο Δ/νση Σύμβουλος της εταιρείας, κ. Sander Smeets, πρόκειται για μια σταδιακή διαδικασία που θα επιτρέψει την κλιμάκωση

της παραγωγής. Σήμερα η εταιρεία διαθέτει 100 περίπου εργαζόμενους, κατασκευάζοντας, σε μηνιαία βάση, δεκάδες μη επανδρωμένα αεροσκάφη αναγνώρισης, στην περιοχή Duivendrecht, στα προάστια του Άμστερνταμ. Σύμφωνα με τον εν εξελίξει προγραμματισμό εργασιών, η παραγωγή αναμένεται να αυξηθεί σε εκατοντάδες το μήνα και, εφόσον η ζήτηση το απαιτήσει, ενδεχομένως να αυξηθεί σε χιλιάδες ανά μήνα.

Η Milrem Robotics, από την πλευρά της, αναμένεται να ξεκινήσει τη δική της παραγωγική δραστηριότητα στις αρχές του 2026, σύμφωνα με τον Δ/νση Σύμβουλο κ. Julien den Ouden. Η εταιρεία, η οποία απασχολεί περίπου 430 εργαζόμενους σε δεκάδες χώρες, σήμερα διατηρεί παραγωγή αποκλειστικά στην Εσθονία. Ωστόσο, σύμφωνα με τον σχεδιασμό, στη μονάδα στη Born θα κατασκευάζονται σύντομα περίπου 150 μη επανδρωμένα τεθωρακισμένα οχήματα ετησίως.

Στην ως άνω κινητικότητα θα πρέπει να προστεθεί και ο γερμανικός αμυντικός κολοσσός Rheinmetall, που ανακοίνωσε ότι βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με τον Όμιλο VDL Groep για την παραγωγή τεθωρακισμένων οχημάτων στο εργοστάσιο στη Born, ενώ παράλληλα και η ελβετο-ολλανδική εταιρεία Destinus, που κατασκευάζει μη επανδρωμένα αεροσκάφη, έχει εκφράσει ενδιαφέρον συνεργασίας. Ωστόσο, τόσο οι ενδιαφερόμενες εταιρείες όσο και το Ολλανδικό Υπουργείο Άμυνας, δεν έχουν προβεί, προς το παρόν, σε ενημέρωση σχετικά με την πορεία των διαπραγματεύσεων. Στα σχέδια του Υπουργείου Άμυνας είναι και η παραγωγή υψηλής τεχνολογίας, πυρομαχικών, ειδικά σχεδιασμένων για μη επανδρωμένα αεροσκάφη, με την εταιρεία Artillerie Inrichtingen Armaments, με έδρα στην πόλη Tilburg, να έχει εκφράσει την πρόθεσή της να ιδρύσει εργοστάσιο πυρομαχικών το οποίο θα παράγει μεταξύ άλλων χειροβομβίδες για μη επανδρωμένα αεροσκάφη.

Εξάρτηση Ολλανδίας από Κίνα για 8 κρίσιμες πρώτες ύλες

Το 2024, η Κίνα αποτέλεσε τον βασικότερο προμηθευτή της Ολλανδίας για 8 κρίσιμες πρώτες ύλες (βαρίτης, βισμούθιο, κοβάλτιο, μαγνήσιο, μαγγάνιο, στρόντιο, τάλαντιο και φθορίτης), σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία της Ολλανδίας (CBS).

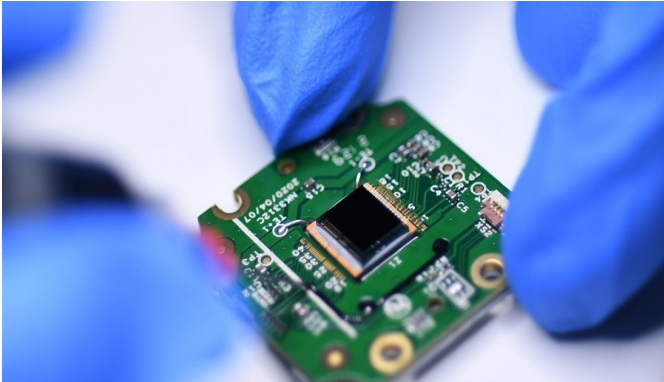
Παράλληλα, η Κίνα εξήγαγε στην Ολλανδία τελικά προϊόντα που εμπεριέχουν κρίσιμες πρώτες ύλες, με τη συνολική αξία τους, το 2024, να ανέρχεται σε € 58,4 δισ. Τα προϊόντα αυτά περιλαμβάνουν κυρίως φορητούς υπολογιστές, ηλεκτρονικούς συλλέκτες, κινητά

τηλέφωνα, δρομολογητές, μπαταρίες ιόντων λιθίου, μετασχηματιστές και εξαρτήματα υπολογιστών. Όπως συμβαίνει με τις κρίσιμες πρώτες ύλες, έτσι και με αυτά τα προϊόντα, μεγάλο ποσοστό αυτών επανεξάγεται από την Ολλανδία σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Όπως επισημαίνει η CBS

η Ολλανδία εξαρτάται άμεσα από την Κίνα για 8 κρίσιμα υλικά, υπογραμμίζοντας το γεγονός ότι η Κίνα κατατάσσεται στην πρώτη θέση στην εξόρυξη 11 κρίσιμων πρώτων υλών, διατηρώντας ταυτόχρονα τα μεγαλύτερα αποθέματα για 9 εξ αυτών, ενώ σε επίπεδο επεξεργασίας είναι η μεγαλύτερη παγκοσμίως για 15 κρίσιμες πρώτες ύλες. Ειδικότερα, η απρόσκοπτη διαθεσιμότητα ορισμένων κρίσιμων πρώτων υλών, όπως το κοβάλτιο και το λίθιο, είναι ύψιστης στρατηγικής σημασίας για την άμυνα, την υγειονομική περίθαλψη καθώς και για την “πράσινη” και ψηφιακή μετάβαση που επιδιώκει η Ε.Ε. Σε περίπτωση διατάραξης του ομαλού εφοδιασμού των αλυσίδων παραγωγής, με κρίσιμες πρώτες ύλες, δημιουργούνται αρνητικά επακόλουθα σε πολλούς βιομηχανικούς κλάδους διαφορετικών προϊόντων (π.χ. ηλεκτρονικοί συλλέκτες, ημιαγωγοί, αυτοκινητοβιομηχανία, κ.ά.), ενώ η αντικατάστασή τους με εναλλακτικά υλικά παραμένει εξαιρετικά δύσκολη.

Για τις εισαγωγές των ίδιων των υλικών (με τη μορφή πρώτων υλών, επεξεργασμένων πρώτων υλών ή ημιτελών προϊόντων), οι σχετικές αξίες είναι πολύ χαμηλότερες, επειδή τα στοιχεία αυτά αφορούν μόνο την αξία των ίδιων των υλικών και όχι την αξία των προϊόντων που τα περιείχαν. Από όλες τις κρίσιμες πρώτες ύλες που εισήχθησαν στην Ολλανδία από την Κίνα, οι μεγαλύτερες εισαγωγές αφορούσαν μαγνήσιο (€ 273,8 εκατ.), μαγγάνιο (€ 178,3 εκατ.) και αλουμίνιο (€ 140,9 εκατ.).

Επενδύσεις € 200 εκατ. σε Τεχνητή Νοημοσύνη στην Ολλανδία

Όπως ανακοίνωσε ο υπηρεσιακός Ολλανδός Υπουργός Οικονομικών Υποθέσεων κ. Vincent Karremans, επιήλθε συμφωνία με ευρωπαϊκή κοινοπραξία υπερυπολογιστών, με έδρα στο Λουξεμβούργο, για επένδυση ύψους € 70 εκατ. στο υπό δημιουργία εργοστάσιο τεχνητής νοημοσύνης στην Περιφέρεια Groningen, όπου και η ομώνυμη πόλη (240 χλμ Β της Χάγης).

Η ως άνω επένδυση έρχεται σε συνέχεια της συμφωνίας που είχε συναφθεί (27 Ιουνίου 2025) μεταξύ της ολλανδικής κυβέρνησης και της Περιφέρειας Groningen για δέσμευση ποσού € 130 εκατ. για τη δημιουργία εργοστασίου τεχνητής νοημοσύνης, που θα επιτρέψει σε επιχειρήσεις και ερευνητικά ιδρύματα να εξερευνήσουν την τεχνητή νοημοσύνη, ανεβάζοντας το συνολικό ύψος της επένδυσης στα € 200 εκατ.

Η ολλανδική κυβέρνηση εξέταζε, για αρκετό χρονικό διάστημα, το ενδεχόμενο δημιουργίας εργοστασίου τεχνητής νοημοσύνης, προσπαθώντας να εξασφαλίσει τις αναγκαίες πηγές χρηματοδότησης. Μετά τις ανωτέρω ευνοϊκές εξελίξεις, ανακοινώθηκε ότι πλέον θα διατεθούν, κυρίως από τους προϋπολογισμούς των Υπουργείων Άμυνας και Οικονομικών Υποθέσεων, συνολικά € 70 εκατ., με την Περιφέρεια Groningen να καλύπτει το υπόλοιπο ποσό, ύψους € 60 εκατ., που προέρχεται από το ταμείο για την οικονομική ανάκαμψη της περιοχής, λόγω των αρνητικών συνεπειών από τις εργασίες εξόρυξης φυσικού αερίου.

Από πλευράς Ολλανδικού Υπουργείου Άμυνας αναφέρθηκε ότι η ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης θα ενισχύσει τη συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση πληροφοριών για τη λήψη των ενδελεγχμένων επιχειρησιακών αποφάσεων, συμβάλλοντας στην ταχύτερη και με μεγαλύτερη ακρίβεια καταγραφή ενδεχόμενων κινδύνων, όπως για παράδειγμα, στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. Σημαντική αναμένεται να είναι επίσης και η υιοθέτηση σχετικών εφαρμογών στους τομείς της υγείας, των υποδομών (διαχείριση γεφυρών, αναχωμάτων και ενεργειακών δι-

κτύων) καθώς και στην αποτελεσματικότερη οργάνωση των δημοσίων υπηρεσιών.

Ο Δήμαρχος Groningen, κ. Roelien Kamminga, εκφράζοντας την ικανοποίησή του για την θετική εξέλιξη, ανέφερε ότι η δημιουργία του εργοστασίου τεχνητής νοημοσύνης θα συνεισφέρει στην εύρεση λύσεων που βελτιώνουν την καθημερινή ζωή, από ταχύτερες διαγνώσεις υγειονομικής περιθαλψης έως εξυπνότερη γεωργία και βελτιωμένες υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας. Τόνισε επίσης ότι το ενεργειακό δίκτυο της περιοχής δεν είναι ιδιαίτερα επιβαρυνμένο, διευκολύνοντας με αυτό τον τρόπο την απρόσκοπτη συνεχόμενη λειτουργία μονάδων που απαιτούν τεράστιες ποσότητες ενέργειας, όπως οι υπερυπολογιστές.

Το εργοστάσιο τεχνητής νοημοσύνης, το οποίο θα στεγάζει έναν υπερυπολογιστή, αναμένεται να ξεκινήσει τη λειτουργία του στις αρχές του 2027, παρέχοντας ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων τεχνητής νοημοσύνης σε νεοφυείς επιχειρήσεις, ερευνητές, εταιρείες του κλάδου υγείας και εκπαίδευσης, καθώς και σε κυβερνητικές υπηρεσίες.

Ο κ. Karremans ανέφερε επίσης ότι η εν λόγω επένδυση αποσκοπεί αφ' ενός στην προσέλκυση ταλάντων και επιχειρήσεων, και αφ' ετέρου στην μείωση της τεχνολογικής εξάρτησης από τις αμερικανικές και κινεζικές πλατφόρμες για την Ολλανδία και την Ευρώπη, ενισχύοντας την ολλανδική παρουσία σε ένα ευρύτερο ευρωπαϊκό δίκτυο αντιστοικών κέντρων τεχνητής νοημοσύνης.

Σε μια αντίστοιχη σημαντική και ταυτόχρονα συμβολική κίνηση, η αμερικανικών συμφερόντων εταιρεία λογισμικού Oracle θα επενδύσει € 855 εκατ. (\$USD 1 δισ.), τα επόμενα πέντε χρόνια, στην ανάπτυξη τεχνητής νοημοσύνης στην Ολλανδία, λόγω της ραγδαίας αύξησης της ζήτησης για τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης (η έδρα της είναι στην Ουτρέχτη με παράρτημα στο Άμστερνταμ), ανακοινώνοντας ωστόσο παρόμοιες επενδύσεις και σε άλλες χώρες: Ηνωμένο Βασίλειο (\$USD 5 δισ. σε τεχνητή νοημοσύνη), Ισπανία (\$USD 1 δισ. σε τεχνολογία), Γερμανία (\$USD 2 δισ. σε λογισμικό).

Ο Ολλανδός Υπουργός Οικονομικών Υποθέσεων σημείωσε ότι η επένδυση της αμερικανικής εταιρείας αποτελεί μια άμεση αναγνώριση της ποιότητας των ψηφιακών υποδομών, του ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της σταθερότητας της ολλανδικής οικονομίας.

Πραγματοποίηση εκδήλωσης Oracando για την προώθηση πορτοκαλιών και αβοκάντο στην Ολλανδία

Σε συνέχεια προηγούμενης εκδήλωσης, 19-20 Μαΐου 2025, πραγματοποιήθηκε στις 20 Οκτωβρίου, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο στο Ρότερνταμ, νέα εκδήλωση προώθησης και προβολής ελληνικών πορτοκαλιών και αβοκάντο στην ολλανδική αγορά, στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από την Ε.Ε. προγράμματος “Ενέργειες ενημέρωσης & προώθησης φρέσκων φρούτων στη Δανία και την Ολλανδία”, με διακριτικό τίτλο “Oracando”, στην οποία εκδήλωση συμμετείχε και ο Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ Χάγης κ. Απόστ. Μιχαλόπουλος (Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Β’).

Το πρόγραμμα με τίτλο “Oracando/Taste the Nature” (<https://oracando.eu/>) είναι μια τριετής εκστρατεία ενημέρωσης, χρηματοδοτούμενη από την Ε.Ε., υλοποιώντας πρωτοβουλίες ενημέρωσης και προώθησης φρέσκων φρούτων και συγκεκριμένα ευρωπαϊκών πορτοκαλιών και αβοκάντο, κορυφαίας ποιότητας, στις αγορές της Δανίας και της Ολλανδίας.

Στόχος της εκστρατείας είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της κατανάλωσης των αγροτικών προϊόντων της Ε.Ε., καθώς και η προώθηση των ευρωπαϊκών πορτοκαλιών και αβοκάντο, τα οποία έχουν μοναδικά χαρακτηριστικά όσον αφορά στην ποιότητα, στη φρεσκάδα και στη γεύση και παράγονται σύμφωνα με τα αυστηρά ευρωπαϊκά πρότυπα.

Το πρόγραμμα υλοποιείται από την εταιρεία “AGRON A.E.” (www.agron.gr), ως εκτελεστικό οργανισμό και φορέα υλοποίησης την Οργάνωση Παραγωγών (ΟΠ) του Αγροτικού Συνεταιρισμού Χανίων (www.chaniacoop.gr).

Σύμφωνα με Κανονισμό (ΕΕ) 1144/2014, γενικός στόχος της προτεινόμενης δράσης είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα της Ε.Ε. Οι ειδικοί στόχοι της προτεινόμενης δράσης είναι οι εξής:

- ευαισθητοποίηση των ομάδων-στόχων σχετικά με τα οφέλη που έχουν τα αγροτικά προϊόντα της Ε.Ε. και συγκεκριμένα τα φρούτα

- ενημέρωση των ομάδων-στόχων για τις μεθόδους και τα ισχύοντα υψηλά πρότυπα των μεθόδων παραγωγής που εφαρμόζονται στην Ε.Ε., ιδίως όσον αφορά στην ασφάλεια των τροφίμων, στην ικνηλασιμότητα, στη γνησιότητα, στη θρεπτική αξία, στην προστασία του περιβάλλοντος και στη βιωσιμότητα -ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των φρέσκων φρούτων που παράγονται στην Ε. Ένωση, σχετικά με την ποιότητα, τη γεύση, την ποικιλία και τις παραδόσεις

- αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της κατανάλωσης των ευρωπαϊκών προϊόντων, περαιτέρω ενίσχυση της προώθησής τους και αύξηση του μεριδίου αγοράς τους.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν συνολικά 45 άτομα και αποτελούνταν, όπως και την προηγούμενη φορά, από δημοσιογράφους, διατροφολόγους και ειδικούς που σχετίζονται με τη υγιεινή διατροφή, εισαγωγείς, bloggers κοινωνικών δικτύων, κ.ά., στους οποίους έγινε σχετική ενημέρωση, δίνοντάς τους

την ευκαιρία να ανακαλύψουν την εξαιρετική γεύση και τα υψηλά πρότυπα ποιότητας των ελληνικών πορτοκαλιών και αβοκάντο. Ειδικότερα, από πλευράς Αγροτικού Συνεταιρισμού Χανίων ο κ. Γ. Κορναράκης (Εμπορικός Δ/ντής), ενημέρωσε για τις δράσεις του Συνεταιρισμού καθώς και για τις διαδικασίες παραγωγής που ακολουθούνται για τα υψηλής ποιότητας πορτοκάλια και αβοκάντο. Το πρόγραμμα, όπως σημείωσε, στοχεύει στην αποκατάσταση της κανονικότητας, μετά την πανδημία, όσον αφορά στις συνθήκες αγοράς των νωπών φρούτων, στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών προϊόντων καθώς και στην ευαισθητοποίηση και αύξηση της γνώσης του ευρύτερου κοινού, των επαγγελματιών και των διαμορφωτών της κοινής γνώμης.

Ο κ. Κορναράκης ανέφερε ότι ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Χανίων είναι ένας από τους παλαιότερους αγροτικούς συνεταιρισμούς στην Ελλάδα, με κύριες δραστηριότητες την συλλογή, τυποποίηση, εμπορία και προώθηση των τοπικά παραγόμενων εσπεριδοειδών και αβοκάντο.

Ενημέρωσε για τα πορτοκάλια Μάλεμε, ότι έχουν πιστοποιηθεί ως προϊόν ΠΟΠ (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης) από το 1996 και ότι είναι τα μόνα ελληνικά εσπεριδοειδή που καλύπτονται από αυτή τη διάκριση. Το συσκευαστήριο πορτοκαλιών του Συνεταιρισμού έχει τη δυνατότητα συσκευασίας 120 τόνων πορτοκαλιών το 8ωρο, ενώ διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους 3 περίπου στρεμμάτων και ψυκτικούς θαλάμους 2.500 τ.μ. σε μια συνολική στεγασμένη έκταση 7 περίπου στρεμμάτων. Το έμπειρο επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό του Συνεταιρισμού παρακολουθεί και συμβουλεύει κατάλληλα τους καλλιεργητές πορτοκαλιού, και ελέγχει όλη την αλυσίδα παραγωγής του τελικού προϊόντος, από την πρωτογενή παραγωγή, τη συγκομιδή και τη διαλογή, μέχρι την τυποποίηση και την συσκευασία του, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 22000 – 2005.

Όσον αφορά στο αβοκάντο, τόνισε το γεγονός ότι το 90% περίπου των αβοκάντο που παράγονται στην Ελλάδα καλλιεργούνται στη Δυτική Κρήτη, με τις πρώτες καλλιέργειες στην περιοχή να εμφανίζονται τη δεκαετία του 1960. Το αβοκάντο, ως υποτροπικό φυτό, ταιριάζει ιδανικά με το κλίμα της εύφορης περιοχής των Χανίων, χαρίζοντάς του εξαιρετική γεύση και πλήρη θρεπτικά συστατικά. Ο βασικός λόγος γι’ αυτό είναι ο συνδυασμός κλιματολογικών και εδαφολογικών συνθηκών της περιοχής, που είναι ιδανικός για την καλλιέργεια του αβοκάντο. Καταλήγοντας κ. Κορναράκης τόνισε τη διαρκή δέσμευση του Συνεταιρισμού στην ικνηλασιμότητα, στην αυθεντικότητα, στη θρεπτική αξία, στη βιωσιμότητα και στον σεβασμό προς το περιβάλλον, αναφέροντας ότι σημαντικό μέρος της τοπικής παραγωγής αβοκάντο εξάγεται στις αγορές της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης.

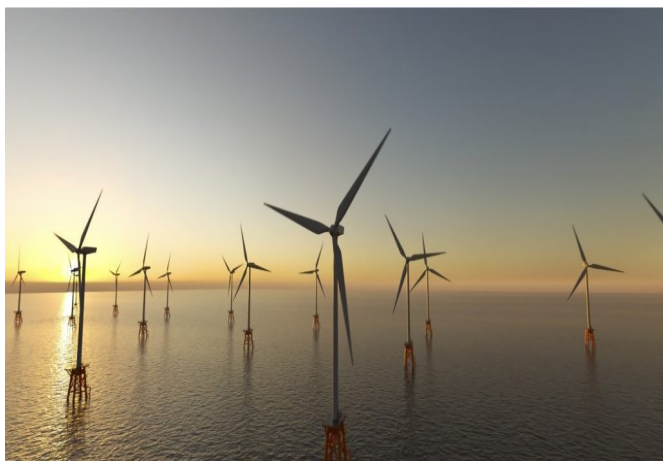
Στο χαιρετισμό του ο Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Β’ κ. Απόστ. Μιχαλόπουλος, τόνισε, μεταξύ άλλων, τη σημασία της ενίσχυσης των ελληνικών εξαγωγών, και της προώθησης και προβολής των ποιοτικών ελληνικών αγροτικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την προβολή ενημερωτικού βίντεο που περιελάμβανε καλαίσθητο οπτικο-ακουστικό υλικό άμεσα συνυφασμένου με τις δράσεις του Συνεταιρισμού και των διαδικασιών που αναφέρθηκαν ωςπου το προϊόν “από το χωράφι να φθάσει στο ράφι”.

Πρώθηση μέτρων για την υποστήριξη κατασκευής νέων υπεράκτιων αιολικών πάρκων στην Ολλανδία

Η αύξηση του κόστους κατασκευής των υπεράκτιων αιολικών πάρκων, λόγω πληθωριστικών τάσεων και υψηλών επιτοκίων, συνετέλεσε στη δραστική μείωση του ενδιαφέροντος για ανάπτυξη νέων επενδύσεων στον τομέα. Οι αρνητικές αυτές οικονομικές εξελίξεις κάνουν απρόθυμες τις εταιρείες ενέργειας να συμμετάσχουν σε τρέχοντες διαγωνισμούς για ανάληψη συμβάσεων κατασκευής ανεμογεννητριών στη Βόρεια Θάλασσα.

Σύμφωνα με σχετική έρευνα του ολλανδικού Συνδέσμου Αιολικής Ενέργειας NedZero (www.nedzero.nl), η κατασκευή υπεράκτιων αιολικών πάρκων ενέχει υψηλό οικονομικό κίνδυνο, αφού δεν υπάρχουν εγγυήσεις για μακροχρόνιες αποδόσεις. Μετά και την απόφαση της ολλανδικής κυβέρνησης για δραστική μείωση των μακροπρόθεσμων στόχων για παροχή ενέργειας από υπεράκτια αιολικά πάρκα, από 50 GW σε 30 GW, έως το 2040, ήδη μεγάλες εταιρείες του κλάδου, όπως η Eneco, η RWE και η Vattenfall, αναπροσαρμόζουν τα επενδυτικά τους σχέδια.

Οικονομικοί αναλυτές του κλάδου θεωρούν ως πιο ρεαλιστικό τον τεθέντα στόχο, για παροχή 30 GW ενέργειας από υπεράκτια αιολικά πάρκα, έως το 2040 (επί του παρόντος 4,7 GW ενέργειας προέρχεται από αυτά τα πάρκα), επισημαίνοντας ότι η Ολλανδία είναι μία από τις ευρωπαϊκές χώρες που είναι από τις πλέον κατάλληλες για την ανάπτυξη της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας. Θεωρούν επίσης ότι είναι απαραίτητο, τόσο για το κλίμα όσο και για την ενεργειακή ανεξαρτησία, τη συνέχιση της κατασκευής αιολικών πάρκων, έστω και με βραδύτερους ρυθμούς.

Οι εταιρείες αιολικής ενέργειας, από πλευράς τους, προτείνουν ένα νέο πλαίσιο λειτουργίας, σύμφωνα με το οποίο η ολλανδική κυβέρνηση θα τις επιδοτεί, εάν οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας είναι πολύ χαμηλές ενώ σε περίπτωση αύξησης της τιμής ενέργειας ποσοστό από τα κέρδη θα επιστρέφει στον κρατικό προϋπολογισμό. Τονίζουν το γεγονός ότι ο τομέας αντιμετωπίζει υψηλό κόστος λειτουργίας, αυξανόμενα επιτόκια και αβεβαιότητα σχετικά με την επαρκή ζήτηση, με συνέπεια η ανάπτυξη νέων υπεράκτιων αιολικών πάρκων να αντιμετωπίσει κίνδυνο απαξίωσης.

Για να αντιμετωπιστεί η στασιμότητα στην ανάπτυξη νέων αιολικών πάρκων, η ολλανδική κυβέρνηση παρουσίασε, στις 16.9. τ.έ., ένα Σχέδιο Δράσης για την Υπεράκτια Αιολική Ενέργεια (Offshore Wind Energy Action Plan), με

άμεση διάθεση € 1 δισ. από το Ταμείο για το Κλίμα (Climate Fund) για την ενίσχυση κατασκευής νέων αιολικών πάρκων 2 GW μέσα στον επόμενο χρόνο, ώστε να διασφαλιστεί η συνεχής ανάπτυξη της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας στην Ολλανδία, η μείωση της εξάρτησης από άλλες χώρες και η μετάβαση σε περισσότερη βιώσιμη ενέργεια από εγχώριες πηγές.

Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει δύο προτάσεις για τη συνέχιση της ανάπτυξης της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας:

- ενίσχυση της κατασκευής υπεράκτιων αιολικών πάρκων (τόνωση της προσφοράς)

- ενίσχυση της ανάπτυξης της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας (τόνωση της ζήτησης).

Βραχυπρόθεσμα, το Σχέδιο Δράσης προβλέπει την παράταση του προγράμματος έμμεσης αντιστάθμισης του κόστους (Indirect Cost Compensation-ICC-ETS) για τις εταιρείες, έως το 2028, με άμεση διάθεση ποσού ύψους € 150 εκατ., προκειμένου να καταστεί το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας ανταγωνιστικό και να βελτιωθεί η επιχειρηματική προοπτική για τα υπεράκτια αιολικά πάρκα.

Μακροπρόθεσμα, το Σχέδιο προβλέπει νομοθετική παρέμβαση για την ενεργοποίηση Συμβάσεων επί Διαφοράς (Contracts for Difference-CfDs), όπου υιοθετείται η πρόταση των εταιρειών για επιδότησή τους, όταν τα έσοδα είναι χαμηλά και καταβολή επιπλέον εισφορών στο κράτος όταν οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας είναι υψηλές. Στο Σχέδιο Δράσης προβλέπεται επίσης και η δημιουργία Εγγυοδοτικού Ταμείου (Guarantee Fund), για την υποστήριξη σύναψης μακροπρόθεσμων συμβάσεων ηλεκτρικής ενέργειας και την παροχή επιπλέον χρόνου για την ολοκλήρωση κατασκευής των αιολικών πάρκων.

Εγχώριοι κλαδικοί αναλυτές ωστόσο επισημαίνουν ότι το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει δράσεις και πολιτικές που θα πρέπει να εξεταστούν από την επόμενη κυβέρνηση και τις προτεραιότητες που αυτή θα θέσει.

Επενδυτική δραστηριότητα της ολλανδικής ζυθοποιίας "Heineken"

Όπως ανακοίνωσε ο κ. Dolf van den Brink, Δ/νων Σύμβουλος της Heineken, η εταιρεία ήρθε σε συμφωνία με την εταιρεία Florida Ice and Farm Company-Fifco, από την Κόστα Ρίκα, για την πλήρη εξαγορά της έναντι τιμήματος € 2,7 δισ., με περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε Κόστα Ρίκα, Παναμά, Γουατεμάλα και Νικαράγουα. Η εξαγορά βασίζεται στη μακροχρόνια συνεργασία τους, η οποία ξεκίνησε το 1986. Το 1994 η Heineken εξαγόρασε το 25% της εταιρείας διανομής Distribuidora La Florida, θυγατρικής της Fifco.

Με την παρούσα εξαγορά η Heineken πλέον αποκτά τον έλεγχο και του υπολοίπου 75%, συμπεριλαμβανομένων 300 σημείων

πώλησης και άλλων συναφών δραστηριοτήτων στον τομέα των ποτών και του λιανικού εμπορίου. Στο πλαίσιο αυτής της εξαγοράς η Heineken θα αποκτήσει επίσης την πλήρη ιδιοκτησία της Heineken Panama και της μπύρας Imperial, η οποία έχει πάνω

από 100 χρόνια ιστορίας στην Κόστα Ρίκα, το 75% των μετοχών της Nicaragua Brewing Holding καθώς και εταιρείας αναψυκτικών με δικά της εμπορικά σήματα και άδεια εμφιάλωσης από την PepsiCo. Η εξαγορά αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο α' εξάμηνο του 2026, υπό την προϋπόθεση της έγκρισής από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές και τους μετόχους. Η Heineken αναφέρει ότι καταβάλει 11,6 φορές το λειτουργικό κέρδος (EBITDA) του 2024 για όλα τα δικαιώματα που εξαγοράζει.

Εγκώριοι οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν ότι οι αγορές της Νότιας και Κεντρ. Αμερικής αποτελούν ελκυστικές αγορές για μεγάλες ζυθοποιίες, καθώς οι πωλήσεις μπύρας σε Ευρώπη και ΗΠΑ σημειώνουν κάμψη. Θεωρούν την εν λόγω επέκταση της Heineken ως μια σημαντική κίνηση που θα ενισχύει τη θέση της σε αναπτυσσόμενες αγορές, με σημαντικά περιθώρια κέρδους. Σύμφωνα με πρόχειρους υπολογισμούς, εκτιμάται ότι ο ετήσιος κύκλος εργασιών της Heineken θα αυξηθεί κατά 3,5% ενώ και τα λειτουργικά κέρδη θα μπορούσαν να αυξηθούν σχεδόν κατά 5%. Ωστόσο, εκφράζονται προβληματισμοί για το συνολικό ύψος της εξαγοράς, με παράγοντες της αγοράς να εκτιμούν ότι η χρηματιστηριακή αξία η Fifco έχει υπερεκτιμηθεί σε τιμή υψηλότερη από αυτήν που οι επενδυτές είναι πρόθυμοι να πληρώσουν. Επιπλέον, η ένταξη εμπορικών σημάτων από χώρες της Κεντρ. Αμερικής αυξάνει την έκθεση σε αδύναμα νομίσματα.

Η Heineken έχει επενδύσει για μεγάλο χρονικό διάστημα στις κερδοφόρες αγορές ποτών της Κεντρ. και Νοτ. Αμερικής. Το 2010 εξαγόρασε την Μεξικανική ζυθοποιίας Femsa (£GBP 1 δισ.) ενώ και με την ένταξη εμπορικών σημάτων όπως η Sol και η Tecate, ενίσχυσε τη θέση της στις ΗΠΑ. Με την ολοκλήρωση της εξαγοράς, οι αγορές της Βόρειας και Νότιας Αμερικής θα δημιουργήσουν το μεγαλύτερο πεδίο εμπορικής δραστηριότητας της Heineken, ειδικά καθώς προστίθενται και μη αλκοολούχα ποτά στη γκάμα των προϊόντων της, ενισχύοντας τη θέση της σε ένα τμήμα της αγοράς που παρουσιάζει μεγαλύτερη ανάπτυξη από την παραδοσιακή αγορά μπύρας.

Ακύρωση επενδυτικών σχεδίων στην Ολλανδία

Όπως ανακοίνωσε, ο βρετανικός πολυεθνικός όμιλος πετρελαίου και φυσικού αερίου Shell, θα καταγράψει απομείωση ύψους € 513,6 εκατ. (\$USD 600 εκατ.) για το εργοστάσιο παραγωγής βιώσιμου αεροπορικού καυσίμου και ανανεώσιμου ντίζελ, στην περιοχή Pernis του Ρότερνταμ, το οποίο πλέον οριστικά δεν θα κατασκευαστεί. Το εν λόγω έργο, του οποίου η κατασκευή είχε ξεκινήσει το 2022, με το κόστος να αποδεικνύεται σημαντικά υψηλότερο του αναμενομένου, είχε ήδη αντιμετωπίσει σημαντικές καθυστερήσεις, ενώ η Shell είχε προηγουμένως καταγράψει απομειώσεις ύψους αρκετών εκατοντάδων εκατ. δολαρίων, ανεβάζοντας τη συνολική οικονομική επιβάρυνση σε περίπου \$USD 1,4 δισ. Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο, το εργοστάσιο προοριζόταν να παράγει ετησίως 820.000 τόνους βιοκαυσίμων, μεταξύ των οποίων αεροπορικά βιοκαύσιμα και ντίζελ, με την αναλογία μεταξύ των δύο να προσαρμόζεται ανάλογα με τη ζήτηση της αγοράς. Ωστόσο οι συνθήκες στην αγορά βιοκαυσίμων επιδεινώθηκαν, πιθανώς εξαιτίας της υπερπροσφοράς και των μειωμένων περιθωρίων κέρδους.

Η Shell είχε εκτιμήσει ότι η μονάδα θα μπορούσε να συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα-CO2 έως και κατά 2,8 εκατ. τόνους ετησίως σε πλήρη λειτουργία. Η εγκατάσταση είχε σχεδιαστεί να χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη απορριπτόμενα υλικά, όπως χρησιμοποιούμενα μαγειρικά έλαια, ζωικά λίπη και διάφορα βιομηχανικά και αγροτικά υποπροϊόντα, για την παραγωγή βιοκαυσίμων. Περιβαλλοντικές οργανώσεις είχαν

εκφράσει έντονες επιφυλάξεις ως προς τη βιωσιμότητα των βιοκαυσίμων, επισημαίνοντας ότι συχνά παρουσιάζονται ως περισσότερο φιλικά προς το περιβάλλον απ' ό,τι πραγματικά είναι, καλώντας τη Shell να εστιάσει σε άλλες πρωτοβουλίες για την ενεργειακή μετάβαση.

Σε μία παράλληλη αρνητική εξέλιξη ο αμερικανικός πετρελαϊκός κολοσσός ενέργειας και πετροχημικών ExxonMobil, προχώρησε σε ακύρωση προγραμματιζόμενης επένδυσης, ύψους € 100 εκατ., σε έργα ανακύκλωσης πλαστικών σε Ρότερνταμ και Αμβέρσα. Η αμερικανική εταιρεία σχεδίαζε να επεξεργάζεται 80.000 τόνους πλαστικών αποβλήτων ετησίως στις δύο υφιστάμενες εγκαταστάσεις της.

Όπως δήλωσε ο κ. Jack Williams, μέλος του ΔΣ της ExxonMobil, έργα τέτοιας κλίμακας δεν μπορούν να επανεκκινήσουν εκτός εάν αναθεωρηθούν οι κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει θέσει ως στόχο, έως το 2030, την μείωση των πλαστικών αποβλήτων με το 30% όλων των πλαστικών φιαλών να παράγεται από ανακυκλωμένα υλικά. Ο κ. Williams τόνισε ότι το σχέδιο αυτό θα έθετε σε μειονεκτική θέση τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις που βασίζονται σε πρώτες ύλες ορυκτής προέλευσης.

Ο κ. Williams άσκησε επίσης κριτική και για την Οδηγία 2024/1760 που αφορά στην Εταιρική Βιωσιμότητα (Corporate Sustainability Due Diligence Directive-CSDDD), και η οποία, από το 2027, θα απαιτεί από τις μεγάλες εταιρείες της ΕΕ να ελέγχουν τις εφοδιαστικές τους αλυσίδες για περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή καταναγκαστική εργασία και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, όπου χρειάζεται, περιγράφοντας το πλαίσιο ως υπερβολικά περίπλοκο, γραφειοκρατικό και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ανεφάρμοστο. Οι ως άνω εξελίξεις προστίθενται σε μια αλυσίδα αντίστοιχων ακυρώσεων επενδυτικών πρωτοβουλιών και σχεδίων, θέτοντας εν αμφιβόλω τη βιωσιμότητα του κλάδου των πετροχημικών και χημικών προϊόντων στην Ολλανδία.

Πραγματοποίηση εκδήλωσης “Greek Tourism Workshop” στη Χάγη

Πραγματοποιήθηκε στις 30 Οκτωβρίου, σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα εκδηλώσεων του ξενοδοχείου Van der Valk Hotel στη Χάγη, εκδήλωση προβολής και προώθησης ελληνικών τουριστικών προορισμών με τίτλο “Greek Tourism Workshop”.

Τη διοργάνωση της εκδήλωσης είχε αναλάβει η “Tourism Media Events-TME”, με τη στήριξη του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού-ΕΟΤ, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων-ΥΠΑΑΤ και της Πρεσβείας της Ελλάδας στη Χάγη και αποτελεί συνέχεια αντίστοιχης που πραγματοποιήθηκε στις 22.10.2024.

Στην εν θέματι εκδήλωση συμμετείχαν εκπρόσωποι από τους ακόλουθους φορείς και επιχειρήσεις:

- Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κρήτης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου

- Δήμοι Καλαμάτας, Καλύμνου, Ρεθύμνου και Χίου

- ΕΒΕ Ηρακλείου Κρήτης

- Ξενοδοχειακές μονάδες και συγκροτήματα

- τουριστικό πρακτορείο και αεροπορική εταιρεία

Στις B2B συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν, με συμμετοχή αξιόλογου αριθμού ολλανδών επιχειρηματιών του τουριστικού κλάδου (τουριστικοί πράκτορες, δημοσιογράφοι, tour operators), οι εκπρόσωποι των ανωτέρω φορέων και τουριστικών επιχειρήσεων παρουσίασαν τα τουριστικά προγράμματα που προσφέρονται, ενημερώνοντας παράλληλα για δράσεις τουριστικής προβολής, πολιτιστικές εκδηλώσεις και διοργανώσεις, στοχεύοντας στην προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού Ολλανδών τουριστών, δίνοντας έμφαση σε δημοφιλείς μορφές τουρισμού (ήλιος+θάλασσα, αρχαιολογικός, οινολογικός/γαστρονομικός, κ.ά.).

Με την ολοκλήρωση των B2B συναντήσεων, ακολούθησαν οι ακόλουθες παρουσιάσεις:

- της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, από τον κ. Παναγιώτη Αρχοντή (Αντιπεριφερειάρχη)

- της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, από τον Δρ. Λαυρέντιο Βασιλειάδη (Προϊστάμενο της Δ/νσης Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Τουρισμού και Απασχόλησης)

- της Περιφέρειας Πελοποννήσου, από την κα Παρασκευή Γιαλού (εκπρόσωπο της Περιφέρειας)

- της Περιφέρειας Κρήτης, από τον Δρ. Κυριάκο Κώτσογλου (Αντιπεριφερειάρχη Τουρισμού και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης)

- του ΕΒΕ Ηρακλείου, από την κα Λένα Στεφανουδάκη (εκπρόσωπο του Επιμελητηρίου)

- της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, από την κα Κατερίνα Κόλλια (Προϊσταμένη του Τμήματος Τουριστικής Προβολής και Προώθησης).

Σε αυτές τις παρουσιάσεις οι ομιλητές ενημέρωσαν για τις υφιστάμενες τουριστικές υποδομές και τη δυνατότητα ανάδειξης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής.

Στην εκδήλωση ο Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ Χάγης κ. Απόστ. Μικαλόπουλος (Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Β') απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό τονίζοντας τη στενή διασύνδεση του τουριστικού προϊόντος με την οικονομική ανάπτυξη και την ενίσχυση της εξωστρέφειας των ελληνικών τουριστικών επιχειρήσεων.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με συζητήσεις δικτύωσης, μεταξύ των παρευρισκόμενων.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΧΑΓΗ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Δ/νση: Amaliastraat 1, 2514 JC The Hague,
The Netherlands

Ωράριο (ώρα Ελλάδος): 10.00 - 18.00

Τηλέφωνο: +31 70 356 1199

Ηλ.Ταχυδρομείο: ecocom-hague@mfa.gr

Ιστοσελίδα: www.agora.mfa.gr

